

Yhdenvertaisuustoimikunnan kokous 11/2018**Aika:** tiistai 29.11.2018 klo 16.30-18.30**Paikka:** Rakvaario, Elimäenkatu 5**Osallistujat***Yhdenvertaisuustoimikunnan jäsenet*

Maria Loima, pj	X
Katja Manneström, varapj	
Päivi Kiili-Laakko	X (saapui 16.45)
Tino Singh	
Mikko Weckström	X
Binar Mustafa	X
Byoma Tamrakar	X

varajäsenet

Timo Kontio	
Milo Toivonen	X (saapui 16.50)
Yakup Yilmaz	
Tekla Kosonen	X
Arja-Katariina Ylänkö	
Elina Vainikainen	
Pentti Pieski	

Pysyvät asiantuntijat

Milla Sandt, tasa-arvotoimikunnan esittelijä ja sihteeri	X (poistui 17.58)
Nitin Sood, yhdenvertaisuustoimikunnan esittelijä ja sihteeri	X

Muut asiantuntijat

Tiina Lappalainen, vammaisasiamies	X (kohdat 1-6)
Pirjo Tujula, esteettömyysasiamies	X (kohdat 1-6)

1. Kokouksen avaus

Esitys: Kokous avataan kello 16.30.

Päätös: Kokous avattiin kello 16.34.

2. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Esitys: Kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Päätös: Todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja todettiin kokouksen päätösvaltaisuus.

3. Kokouksen järjestäytyminen

Esitys: Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Päätös: Valittiin Mikko Weckström ja Binar Mustafa pöytäkirjantarkistajaksi.

4. Esityslistan hyväksyminen

Esitys: Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityslista sellaisenaan.

5. Vammaisten asema Helsingissä

Esitys: Merkitään keskustelu tiedoksi.

Asia: Helsingin kaupungin vammaisasiamies Tiina Lappalainen ja esteettömyysasiamies Pirjo Tujunen kertoivat vammaisten yhdenvertaisuuden toteutumisesta kaupungissa sekä esittelivät ajankohtaisia kysymyksiä koskien vammaisten oikeuksia. Lappalainen huomautti, että vammaisuus on käsitteenä kontekstisidonnainen ja se riippuu eri ajankohdista, että mikä minäkin ajankohtana käsitellään ja nähdään vammaisena. Vammaiskysymys nähdään yhä enemmän ihmisoikeuskysymyksenä.

Sosiaali- ja terveystalvet ovat keskeisiä edellytyksiä vammaistenoikeuksien toteutumiseksi, jonka takia se on erityisen tärkeä kokonaisuus vammaisten kannalta. Suurimpia haasteita vammaisten ihmisoikeuksiin liittyy kouluttautumiseen, työllistymiseen, palvelujärjestelmiin sekä myös asenteisiin, joiden takia vammaisia ihmisiä syrjitään. Konkreettisella tasolla nämä koskevat esimerkiksi vaikeasti vammaisten taksipalveluja, jotka taksiliikenteen vapautumisen jälkeen ovat aiheuttaneet vaikeuksia vammaisille ihmisille sekä matalan kynnyksen

Kaupungissa toimii vammaisneuvostossa, jonka jäseninä toimivat niin vammaisjärjestön edustajat kuin poliittiset luottamushenkilöt. Yhteistyö neuvoston ja yhdenvertaisuustoimikunnan välillä on erityisen suotavaa.

Vammaisuutta käsitellään usein omana ryhmänään, eikä sitä oteta huomioon läpileikkaavasti kaikessa kaupungin toiminnassa. Esimerkiksi Stadin Ikäohjelmassa halutaan vaikuttaa ikääntyneiden oikeuksiin ja osallisuuteen, mutta vammaisista ikääntyneistä ei taas ole minkäänlaista mainintaa ohjelmassa. Vammaisten ihmisten oikeuksien toteutumiseksi olisikin tärkeätä, että vammaiset ihmiset ja heidän tarpeensa otettaisiin paremmin huomioon päätöksenteossa.

Kaupungissa toimii esteettömyystyöryhmä, joka on nykyisin kaupungin sisäinen. Esteettömyystyötä on tehty vuosien varrella laajasti eri puolella kaupunkia ja sitä varten on kehitetty Helsinki Kaikille-sivusto, jossa käsitellään laajasti esteettömyyskysymyksiä. Sivuille on koottu kaupungin esteettömyyslinjaukset, ohjeita esteettömään suunnitteluun, esteettömät symbolit sekä erilaisia julkaisuja sekä materiaalia esteettömyyden tukemiseksi. Asiantuntijoilta tuli konkreettinen toive yhdenvertaisuustoimikunnalle, että se voisi tehdä toimintaa näkyvämmäksi omassa toiminnassaan sekä viestiä asiasta myös sidosryhmille. Suomen rakentamismääräyksessä säädetään ainoastaan liikkumisesteettömyydestä, eikä esimerkiksi opasteista tai kuulovammaisuudesta, mutta Helsingissä pyritään tekemään enemmän kuin minimivaatimukset.

Yksi isompia haasteita on saavutettavuusdirektiivin huomioiminen kaupungin verkkosivuissa ja digitaalisessa viestinnässä. Asiasta pitäisi järjestää kaupungin sisällä koulutusta, mutta ylipäätään toivottiin, että henkilökunta saisi enemmän koulutusta vammaiskysymyksistä. Yhdenvertaisuustoimikunnalle esitettiin toive siitä, että toimikunnan kotisivuilla olisi linkki Helsinki kaikille-sivustoon.

Päätös: Merkittiin keskustelu tiedoksi.

6. Lausuntopyyntö Sinikka Vepsän aloitteesta (liite 1 ja 2)

Esitys: Merkitään keskustelu tiedoksi.

Asia: Todettiin, että lausuntoa pitäisi valmistella yhdessä vammais- ja vanhusneuvostojen kanssa sekä esteettömyysasiamiehen kanssa, jotta kaikilla olisivat yhdenmukainen linjaus. Aloitteessa ei käy vielä tarkemmin ilmi, että mistä aloitteessa oikeastaan on kyse. Päätettiin, että Nitin Sood tarkemmin aloitteen taustoja ja informoi toimikuntaa tammikuun kokouksessa. Keskustelujen perusteella suurimmat huolenaiheet ovat vammaisten ihmisten putoaminen päivätoiminnan piiristä tietyssä iässä sekä apuvälineiden saavutettavuus. Lähtökohtaisesti suhtaudutaan aloitteeseen positiivisesti.

Päätös: Merkittiin keskustelu tiedoksi.

7. Yhdenvertaisuussuunnitelman päivittäminen (liite 3)

Esitys: Merkitään keskustelu tiedoksi.

Asia: Keskusteltiin nykyisestä yhdenvertaisuussuunnitelmasta ja todettiin, että suunnitelma kaipaa päivitystä. Suunnitelman tekeminen vaatii niin aikaa kuin resursseja, eikä sitä pidä toteuttaa kiireellä. Uuden suunnitelman kehittämiseksi toivottiin tapaamisia toimialojen kanssa.

Päätös: Esittelijä Nitin Sood tuo alustavan aikataulu- ja prosessisuunnitelman toimikunnan nähtäväksi joulukuun kokouksessa.

8. Pöytäkirjojen hyväksyminen

Esitys: Ei valita enää erillisiä pöytäkirjantarkastajia, vaan edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksytään seuraavassa kokouksessa.

Päätös: Jatkossa pöytäkirja hyväksytään kokouksissa, eikä valita erillisiä pöytäkirjantarkastajia.

9. Muut esille tulevat asiat

Esitys: Merkitään keskustelu tiedoksi.

Asia: Helsingin kaupungissa on käynnistynyt sisäinen ihmisoikeusverkosto, jossa kaupungin eri toimialojen työntekijät työskentelevät yhdessä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi. Ensi kokouksessa käsitellään ensi vuoden toimintasuunnitelmaa sekä yhdenvertaisuussuunnitelman päivittämistä. Helsingin kaupunki on kehittämässä digitalisaatio-ohjelmaa, jossa tullaan huomioimaan

yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokysymykset. Esittelijälle voi lähettää joulukuun aikana mahdollisia ideoita toimikunnan toimintasuunnitelmaan.

Päätös: Merkittiin keskustelu tiedoksi.

10. Kokouksen päättäminen

Esitys: Puheenjohtaja päättää kokouksen kello 18.30.

Päätös: Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 18.18.

Maria Loima
puheenjohtaja

Nitin Sood
Pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Binar Mustafa

Mikko Weckström